

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-007-008/2010.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa az Aradszky és Képes Ügyvédi Iroda (Budapest) által képviselt **ALTEO-Arrabona Vagyonkezelő Kft.** (Budapest) és az **ALTEO-Sopron Vagyonkezelő Kft.** (Budapest) kérelmezők összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként érintett a szintén Aradszky és Képes Ügyvédi Iroda által képviselt **Győri Erómű Kft.** (Győr) és **Soproni Erómű Kft.** (Sopron) - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács az összefonódást engedélyezi.

Jelen határozat felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított harminc napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Bírósághoz címzett keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

1. Az ALTEO-Arrabona Vagyonkezelő Kft. (a továbbiakban: ALTEO-Arrabona) és az ALTEO-Sopron Vagyonkezelő Kft. (a továbbiakban: ALTEO-Sopron) 2009. december 31-én Üzletrész Adásvételi Szerződéseket (a továbbiakban: Szerződéseket) kötöttek, melyek értelmében egyrészt az ALTEO-Arrabona megvásárolja az E.On Hungária Zrt.-től a Győri Erőmű Kft. (a továbbiakban: Győri Erőmű) üzletrészesének 100%-át, másrészt az ALTEO-Sopron megvásárolja az E.On Hungária Zrt.-től a Soproni Erőmű Kft. (a továbbiakban: Soproni Erőmű) üzletrészesének 100%-át.¹

2. Az ALTEO-Arrabona és az ALTEO-Sopron 2010. január 29-én kelt kérelmében az 1. pont szerinti szerződések révén létrejövő tranzakciókhoz – mint vállalkozások összefonódásához – a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) engedélyét kérte. A kérelmező az űrlap hiányosságait – a vizsgálók erre vonatkozó végzése nyomán – 2010. február 8-án pótolta.

II.

A tranzakció résztvevői

A Wallis csoport

3. Az ALTEO-Arrabona és az ALTEO-Sopron gazdasági társaságok egyedüli tagja az ALTEO Zrt., amely vállalkozás a Veres Tibor magánszemélyhez köthető Wallis csoportba tartozik. A csoport vállalkozásai által végzett számos tevékenység közül az energetika (energia termelés és kereskedelem) területén tevékenykedő vállalkozások a csoport-struktúrában az ALTEO Zrt. alá rendeződnek.

¹ Vj-007/2010. sz. irat, Üzletrész Adásvételi Szerződések

4. Az ALTEO Zrt. 2009. legeleje óta engedély alapján villamosenergia kereskedelemmel, illetve közvetve termeléssel: hagyományos, illetve megújuló energián alapuló kiserőművek létesítésével, üzemeltetésével foglalkozik. Mérlegkörön belül lát el fogyasztókat nagykereskedelmi piacon vásárolt energiával, 2009. évben jelentős, de a teljes hazai felhasználásnak csak elenyésző részét kitevő mennyiséget realizálva. Az ALTEO Zrt. a nevével fémjelzett csoportba tartozó energetikai jellegű projekteket megvalósító vállalkozások tevékenységét holding társaságként koordinálja és ellenőrzi (az ALTEO-Arrabona Kft. és ALTEO-Sopron Kft. mellett a Hidrogáz Kft., az ALTEO-Depónia Kft., az ALTEO-Agria Kft. és az ALTEO-Hidrogáz Kft. vállalkozásokról van szó). Az ALTEO Zrt. alá rendezett ALTEO-Arrabona Kft. és az ALTEO-Sopron Kft. 2009. augusztusi alapítása kifejezetten az 1. pont szerinti tranzakciók kivitelezése érdekében történt.

5. A Wallis csoport 2008-ban Magyarországon elért – szűkített – nettó árbevétele a tizenöt milliárd forintot meghaladja.

Győri Erőmű Kft. és a Soproni Erőmű Kft. (E.On Hungária Zrt.)

6. A Győri Erőmű és a Soproni Erőmű az E.On Hungária Zrt. által egyedül tulajdonolt E.On Energiatermelő Kft.-ből történt kiválással jött létre, 2009. decemberi bejegyzéssel.

7. A vállalkozások tevékenysége távhőtermelés és kapcsolt villamosenergia termelés. A megtermelt áramot a Kötelező Átvételi Rendszer² (KÁT) keretében az nemzeti rendszerirányító MAVIR Zrt. részére értékesítik, a hőenergiát pedig közvetlenül a helyi piacaikon – Győrött, illetve Sopronban – értékesítik az ottani távhőszolgáltatóknak, vagy nagyobb ipari fogyasztóknak.

III.

Az engedélykérési kötelezettség

8. A Tpv. 1. § alapján a törvény hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak (a továbbiakban az előzőekkel együtt: vállalkozás) a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására. E törvény hatálya alá tartozik, továbbá a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása a Magyar Köztársaság területén érvényesülhet. A kérelem szerinti tranzakció Magyarországon bejegyzett vállalkozások Magyarországon területén tanúsított magatartásának eredményeként jön létre, ezért arra a Tpv. hatálya a fentiek értelmében kiterjed.

9. A GVH a Tpv. szerinti értelemben vett összefonódást engedélyez, amely több, egymással összefüggő szerződéssel is létrejöhet. Így nincs annak elvi akadály, hogy ezen szerződések által megvalósuló tranzakciókat egy eljárásban bírálja el. Az összefonódások engedélyezése során akkor van helye két vagy több tranzakciót egy eljárásba vonni, ha azok ugyanazon gazdasági tevékenységhez kapcsolódnak, az érintett vállalkozások mindkét oldalon a Tpv. 23. § (2) bekezdése értelmében egy gazdasági egységet alkotnak és az ügyletek között nincs jelentősebb időbeli különbség.³ Jelen esetben mindezen feltételek teljesülnek.

10. Az 1. pont szerinti tranzakció Tpv. 28. § (1) bekezdése szerinti értelemben vett közvetlen résztvevőin, az ALTEO-Arrabona Kft.-n és az ALTEO-Sopron Kft.-n kívül azok egyedüli tulajdonosa, az ALTEO Zrt. is kérelmezőként lett feltüntetve. A Tpv. 28. § (1) bekezdése alapján az összefonódáshoz a közvetlen irányítást megszerző vállalkozás köteles engedélyt kérni. A GVH Versenytanácsának 28.1. sz. elvi állásfoglalása⁴ jelen esetben lehetővé teszi, hogy az ALTEO Zrt. is fellépjen kérelmezőként (a két vállalkozást kifejezetten az összefonódás végrehajtása érdekében hozták létre), azonban ezen lehetőség alkalmazásától jelen esetben a Versenytanács eltekintett, és az ALTEO-Arrabona és az ALTEO-Sopron közvetlen résztvevőket tekinti kérelmezőnek.

11. A Tpv. 23. § (1) bekezdésének (b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez egy vagy több, tőle független vállalkozás felett.

12. A Tpv. 15. § (1) bekezdése szerint nem függetlenek az egy – a Tpv. 15. § (2) bekezdése szerinti értelemben vett – vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozások, valamint azok a vállalkozások, amelyeket ugyanazok a vállalkozások irányítanak.

13. A Győri Erőmű és a Soproni Erőmű a tranzakciót megelőzően, 2009. decemberében az E.On Hungária Zrt. kizárólagos tulajdonában álló E.ON Energiatermelő Kft.-ből történő kiválásos társasági átalakulással jött létre. (Az E.On Energiatermelő Kft. számos kiserőművel rendelkezik az országban, amelyek közül a kérelmezők a győri és a soproni erőművet vásárolták meg.) A kérelmező vállalkozások ugyancsak a tranzakciót megelőzően, 2009. augusztusában, a Wallis csoport irányítása alá tartozó ALTEO Zrt. egyedüli tagságával alakultak meg. A kérelmezett tranzakció a Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, egymástól független vállalkozások közötti összefonódásnak minősül.

² A KÁT működését a 389/2007. (III.23.) Korm. rendelet szabályozza.

³ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának 28.3. sz. elvi állásfoglalása (Vj-162/2001)

14. A Tpv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi (a Tpv. 26. § (5) bekezdése szerinti értelemben) érintett vállalkozáscsoport, valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző (jelen esetben 2008-as) üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző (jelen esetben 2008.) évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van.

15. A kérelmezett összefonódásban közvetlenül érintett vállalkozások közül – 2009-es alapításuk okán – az előző évben, 2008-ban egy sem érhetett el árbevételt. A kérelmezett erőműveket az E.On Energiaszolgáltató azonos tevékenységű vállalkozásrészeinek jogutódjaként tekintve a Tpv. 24. § (1) bekezdése szerinti küszöbszámok számítása során az E.On Energiaszolgáltató Kft. 2008. évi árbevételének azon része vehető figyelembe, amely a győri és a soproni erőművekhez, mint vállalkozásrészekhez volt köthető a Tpv. 27.§ (4) bekezdésének megfelelően (az értékesített eszközök és jogok hasznosításával elért előző évi nettó árbevétel). Az összefonódás kapcsán elvégzett átvilágítás eredményei alapján mindkét erőmű milliárd forintos nagyságrendű árbevételt ért el 2008-ban.

16. Jelen határozat 5. bekezdésében állókra is figyelemmel a Tpv. 24. § (1) bekezdésének nettó árbevételre vonatkozó feltételei az 1. pont szerinti tranzakció esetén teljesülnek. Mindezekre tekintettel a kérelmezett összefonódáshoz a GVH engedélye szükséges.

IV.

Az érintett piacok

17. A távhő a gőz vagy melegvíz formájában, távhővezeték hálózaton továbbított hőenergia. A távhő termelését erre alkalmas erőművek végzik, melyek a hőenergiát távhőszolgáltatóknak, kommunális intézményeknek, illetve közvetlenül ipari nagyfelhasználóknak értékesítene. Tekintettel a távhőszolgáltatás (termelőtől a háztartásig terjedő) vertikumának minden elemében lokális jellegére, jelen eljárás szempontjából érintett piacként határozható meg a távhőtermelés helyi kiterjedésű nagykereskedelmi piaca. Jelen összefonódás két ilyen lokális piacot érint: Sopron, illetve Győr városának helyi piacait,

⁴ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának 28.1. sz. elvi állásfoglalása (Vj-153/2003) szerint, amennyiben a közvetlen irányítást megszerző vállalkozás(ok) az összefonódást eredményező tranzakció részeként kerül(nek) alapításra, akkor az azt (azokat) irányító vállalkozás is felléphet kérelmezőként.

melyek kínálati oldalán a helyi termelők, keresleti oldalán a helyi távhőszolgáltatók, kommunális intézmények, ipari felhasználók állnak.

18. A villamosenergia egésze a KÁT keretein belül kerül értékesítésre a MAVIR Zrt. részére. A felek (hőenergához kapcsolt) villamosenergia termelő tevékenysége vonatkozásában a Versenytanács nem tartja szükségesnek az érintett termékpiac pontos határainak meghatározásáról dönteni, mivel a kötelezően átvett mennyiségekre (KÁT) leszűkített termelést tekintve is a teljes hazai mennyiségnek (hozzávetőleg 8 000 GWh) csak csekély hányadát teszi ki a Győri Erőmű, a Soproni Erőmű és a Hidrogáz Kft. által együttesen értékesített mennyiség. Az átviteli hálózat kiterjedése, a kapacitás-szűkösség hiánya alapján az érintett földrajzi piac országos kiterjedésű.

V.

Az engedélyezés

19. A Tptv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

20. A Tptv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.

V.1. Távhő nagykereskedelem helyi kiterjedésű piacai Sopron, illetve Győr városában

A nagykereskedelem helyi piaca Sopron városában

21. Sopronban három vállalkozás foglalkozik távhőtermeléssel. A Sopron Holding Zrt. (SOTÁV) a város önkormányzati tulajdonban álló lakossági távhőszolgáltatója, és meghatározó termelő is egyben. A SOTÁV a lakossági fogyasztók hőigényét nem képes csak saját termeléssel kielégíteni, ezért – többek között a Soproni Erőmű Kft-től is – hőenergiát vásárol lakossági értékesítés céljából (kiskereskedelem).

22. A távhőtermelés további meghatározó szereplője a Dalkia Energia Zrt. tulajdonában álló soproni gázmotoros kogenerációs kiserőmű, melynek földgáztüzelésű generátorai hőt is előállítanak, melléktermékként. Az erőmű a SOTÁV hosszú távú partnere.

23. A piac harmadik szereplője a Soproni Erőmű Kft., amely a Sopron Holding Zrt. mellett egy ipari nagyfogyasztóknak is értékesít hőt.

A távhő nagykereskedelem helyi piaca Győr városában

24. A győri távhő piac legjelentősebb szereplője a Győri Hőszolgáltató Kft. (a továbbiakban: Győrhő Kft.), amely a lakosságot több, fűtőolajjal és gázzal üzemelő forróvíz-kazán, és egy kapcsolt termelést végző gázmotoros kiserőmű segítségével látja el.

25. A további két termelő ipari fogyasztókat lát el. Az EETEK Holding Zrt. a győri ipartelepen – az összefonódásban érintett Győri Erőmű közvetlen szomszédságában – működő gázmotorjai által kapcsoltan termelt hőt is hasznosítja, legfontosabb partnere a RÁBA Zrt., az energia- és közműszolgáltatás kiszervezését jelentő üzleti kapcsolatot hosszú távú megállapodás szabályozza. A Győri Erőmű legfontosabb partnere egy helyi ipari nagyfogyasztó.

26. A két helyi kiterjedésű piacon egy-egy kétségkívül fontos, a (helyi) teljes kereslet legfeljebb egyötödét előállító nagykereskedelmi szereplő tulajdonosának személyében változás áll be, az új tulajdonos azonban ezen piacok egyéb szereplőitől független szereplő. A távhő nagykereskedelem érintett piacának szerkezete az összefonódás következtében nem változik meg. A fentiek alapján a Versenytanács az összefonódás következtében horizontális, vertikális, vagy portfólióhatás fellépését nem valószínűsíthetőnek.

V.2. Villamosenergia termelés országos piaca

27. A villamosenergia termelés országos piacán (de ennél szűkebb országos kiterjedésű termékpiacon is, lásd 18. bekezdés) a teljes hazai mennyiségnek⁵ csak elhanyagolható, 1% alatti hányadát teszi ki a felek által együttesen értékesített mennyiség (Győri Erőmű, a Soproni Erőmű és a Hidrogáz Kft.), ezért az összefonódás következtében számottevő horizontális hatás fellépése nem valószínűsíthető.

28. Az összefonódás következtében vertikális, portfólió- vagy – tekintettel arra is, hogy a kérelmezők továbbra is adekvát pénzügyi háttérrel biztosítani képes tulajdonosi háttérrel rendelkeznek – konglomerátumhatás fellépése nem valószínűsíthető.

V.3. Összegzés

29. Mindezekre tekintettel a Versenytanács a Tptv. 77.§ (1) bekezdése szerinti jelen határozatban az összefonódást – a Tptv. 71.§ (2) bekezdés alapján előterjesztett vizsgálói jelentésben foglalt indítvánnyal egyezően – engedélyezi.

⁵ Az országos villamosenergia fogyasztás 2008-ban 38 000 GWh körül volt, ebből hozzávetőleg 8 000 GWh a KÁT rezsimen keresztül lett értékesítve.

VI.

Eljárási kérdések

30. A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

31. A Versenytanács jelen eljárásában a Közleményben foglaltak alapján alkalmazta a Tpv. 63. § (3) bekezdés ac) pontját, amely szerint a határozatot 35 munkanapon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.

32. A kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti négymillió forintos eljárási díjat leróta, így a továbbiakban az eljárási díj megfizetéséről a jelen határozat nem rendelkezik.

33. A Versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.

34. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) és (2) bekezdésein alapul.

Budapest, 2010. március 30.

dr. Dobos Gergely sk.
eljáró versenytanács tag

dr. Gadó Gábor sk.
versenytanács tag

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
versenytanács tag